

پیل : ۱ صای ۱۵

پیلانی

عثمانی مملکتی ایچین ۱۲ غروش
روسیه عجمستان ایچین ۲ روبله
باشقا مملکتلر ایچین ۵ فرانق

صایسی ۱۰ پارا

تورک سوزی

خلقه دوغرو کیتمک ، خلق ایچون چالیشمق . . .

هفته ده بر « تورک یوردی » طرفندره ییغاریلیر

مدیری جلال ساھر

اداره خانه

استانبولده نور عمانیه
جاده سنده ۴۰ نومرولی
« تورک یوردی »

پنجشنبه تموز ۱۷

بوصاییره کی یازیلیر

تصحیح ، ت - س * مصاحبه : صاغلام زمین ، عمرسیف الدین * شعر : قوشما ، تارخان * کوچجیلک : پولونز کوی
یورویشی ، دوقتور اسماعیل حق * تورک دنیا سنده ، آج * ملی حکایه : تورک چوجوغی ، عمرسیف الدین .

ایله نشر اولونمشدر . مصاحبه لردن سوکرا سینه ما ایله
تورک و اسلام عالمه عائد شریدلرده گوسته ریلکده در.

سرفروشلقد کوره . — پنزا ولایتی داخلنده
پنزا قاسمده بویوک بر تورک کوی اهلایسی گچن مایسک
۳۰ نجی گونی یا غمور دعاسنه چیققلری وقت گنج
اماملردن بر ذات ایله کویک مختاری نک غیرتلیله اهلای
طرفدن کویده بولونان راقی دکانلری قاپاتمق اوزره
بر معاهده یاپیلهرق حکومت بر بیاننامه ویرمشلردر . بوندن
سوکرا هر کیم راقی ساتارسه اولا اون روبله جزا، تکرار
ایده رسه داها بویوک جزایه چارپیله جقدر .

کومپه نورک . — حجد جوارنده کی « اوتری »
قیشلا غنده یاشایان ۱۲۰ عائله قدر کوجبه تورک خلقی اسکان
ایدیلهلری ایچین تورکستان ولایتک مأمورلرینه و داها
باشقا لازم کلن یرلره مراجعت ایدهرک کندیلرینه یر
گوسته رملرینی رجا ایتمشلردر .

أدبیات و صنایع نفیسه . — با کونک مسلمان غزته-
لرنده محررک ایدهن شاعر وادیبلر با کوده برده مسلمان
أدبیات و صنایع نفیسه « جمعیتی یامای دوشونمشلر و بو
یولده بر مجلس یاپیلهرق نظامنامه سی قلمه آلوب تصدیقنه
چالیشیورلر مش .

ملی مطبعه

یریمو

تورک چوجوغی

۳

ناصل ثولدی

باشی هنجی صابیده

وجیندن چانطاسنی چیقارارق سکز لیرا ویردی .
ایچنده آمینه خانمک و اوشاغک آیلقلری ده واردی .
یمک و سائر ایچین، ترزیده کی اثوابلرینه دائر بر قاچ
شیئی داها سویله دی . اگیلیدی، پریموی ثوپدی . قولاغنه:

— هایدی یاوروم، قورقایاسک ؛ دییه فیصیلدادی،
اونوتما که سن یرتورک چوجوغیسک . آغلاما، محزون
اولما .

نیچین آغلا یا جقدی : قادینلر، ضعیفلر، قوتسزلر،
عادیلر، آچاقلر آغلاردی . او آغلامایه جق، فقط آغلا-
تاجقدی . قلبنده ینه بر آجی دوییدی ؛ صانکه گوز
یاشلری گیرپیکلرینک آلتنده طویلانیور، طاشمق
ایستنیوردی . دهرین بر نفس آلدی .

— مراق ایتیه ییگز، مراق ایتیه ییگز .

دیدى . آریلیدی . کندیسنى دیشاری آتدی . ایلیق
بر صوگ بهار گونشی بوتون جاده یی پارلاتیور . بیاض
قوله نک گولگه سی آرقه سنه دوشیوردی ؛ ده گزدالغاسز
و ماس ماویدی . . . چولوق، چوجوق، قادین ارکک
بر چوق یهودیلر صاندالره بینمشلر، گزیورلر . دوشمانک
زرهیلیرینی سیر ایدیورلردی . پریمو هر وقتکی گبی، آه
سلانیک تورکلرک آلتنده اولدوغی زمانلر گبی، آللری
آرقاسنده، یاواش یاواش یورودی . ریختمک کنارینه کلدی .
سیاهلانش، یوصون طوتمش طاشلره صولر چارپیور .
آغلار گبی بر شیرباتی چیقاریوردی . باقدی، باقدی .
شیمدی نه یا با جقدی ؛ دوشمانلر بش یوز سنه لک تورک
یوردی نی بش گون ایچنده رؤیالرده بیله گورولسه اینانیلا-
مایه جق بر چابوققله، گلوب آلدیلر . . . نهایت کندى
أولرینه ده صالیدیردیلر . باباسنی بر قاتل گبی یا قالا دیلر .
أوت باباسنی نه عسکر، نه ده مأمور . . . بر مهندسدى .

بر مهندس نه یاپاییلیردی ؟ هیچ . اما بونلر هپ ضعیف،
و زبون آرییورلر، مقاومت ایتیه ین هر موجودی آزییور-
لردی . مهاجرلرک آ گلاتدقلری شیلر، توگلری ثورپر-
دییوردی . دوشمانلر هر تورک کونى صاریور . آمان
دیله ینلری بیله عفو ایتیور، ارککلرک هپسنى قورشونه
دیزیور، کوچوک چوجوقلرینی خیریستان یایمق اوزره
أسیرگی یونانستانه گونده رییور . قادینلرک، گوزهل قیزلرک،
عرضلرینه گچیور؛ طاش اوستنده طاش بر اقیورلردی .
مقصدلری روم ایلیده تورک نامنى قالدیرمقدی . طبیعی

اونلرک ھېسنى ئولدورە جىگر ، ياخود ظلم ايدە ايدە قاجىراجقىلردى . ايشتە بو اصولى ، غىربلىلرک «تەمىزلەمە» دىدىگى ، وقتىلە اسپانىوللرک اندلسدەكى عربلرە ، صوڭ دفعەدە آلمانلرک هوتانتو حوالىسىدە ، ايتالىيانلرک طرابلسدە تطىيق ايتىدىكلرى چىركىن وقانلى اصولى سىلانگەدە صوقويورلردى . واقعا داھا ارىكلرى طوپلايوب قورشونە دىزمە مشلردى . شىمدى باباسى گېي عقلى باشندە ، لاف سويلەيە بىلىر توركلرى طوپلايورلردى . صوڭرا شېھە سىز يالانچىقدن بر قومىلو بولاجقىلر ، خىالى بر عصيان اويدورەرق بر چوق عائلەلرى قانلە و آتشلە سوندورە جىكلردى . پرىمو آياغنىڭ دىبىندە فېشىلدايان سولرە باقيور . كىندى كىندىنە :

— عىجا ھىچ بر تورك بونلرە قارشى گىمىھ جىك . ھېسنى باشلىرىنى ئەگوب بويونلرىنى دوشمانىڭ تىترەك وقورقاق قىلىجنە اوزاتاجقىلمى ؟ . . . دىيوردى . مادام كە مطلقا ئولونە جىكدى ، ئولونمە سەبىلە مادام كە ارتىق وطن تىمامىلە محو اولمش ، بش يوز سىنەك شان ؛ شرف و بويوكلىكلە دولو تارىخ چامورلرە آتېلمىش ، چىگنە تىمشىدى ، ارتىق نىچىن سىنمەلى ، صاقلانمىلى ، ياشامغە چالېشمايلىدى . . . باشى قاشىدى . گوگوسىندە بر آغىرلىق دويدى . گرېندى . گرېندى . گرېندى . اويقوسى وارگېي اسىنەدى اوت پرىمو بر توركدى . اواصلا بو حىقارتلرە راضى اولمىھ جىق ، انتقامىندىن واز كېچمەيە جىكدى . . . اما بوانتقامنى ناصىل آلماليدى ؟ دوشونويوردى . . . يورودى . اتحاد باغچە سىنك اوڭىندە بر چوق قادىنلر و يونانلى ضابطلر قونوشويور . لردى . اونلرک ياندىن كچدى . مەكتىبە ادبىيات خوجاسىنك ازىرلىدىگى بر شەرى خاطرلايور و اطرافىدەكى ھې شاپقالى ، قىلىنچلى ، اونيفورمالى دوشمان قالا بالغىسە يان گوزلە باقارق :

«تور كىم و دوشمانىم سىزە قالسام دە بر كىشى»

دىيە مېرىلدا نيوردى . تىراموايە آتلادى . دەرىن دەرىن دوشونويوردى . يالىنىڭ اوڭىندە ايدى سرخوش گېي صاللانيور واپىچىندە اويناتىچى بر سوينچ دويويوردى .

آرتىق پلاتى تىرتىب ايتىشىدى . بوتون دنيا توركلگى بىلىر بر توركك ؛ بر تورك چوجوغىنىڭ و طىتىدىن صاغ چىقماي جىغى ؛ ئولومنى نە قادار بەھالى يە صانا جىغى يوردىنىڭ باباسىنىڭ انتقامى بر اقامە جىغى آڭلايە جىقدى . قاپودن اىچرى كىردى . اوشاغى ؛ امىنە خانىمى طاشاغە طوپلادى ؛ ايلقلىرىنى وىردى . ودىدى كە :

— باباملە بن اوتلەدە اوطـ و راجى شىمىدى سىز ايسىتە دىكىگىز يە كىدە بىايرىسىگىز . ايكى گون صوڭرا اشيالىرى طوپلامق اىچىن بورايە گلە جىگىز . بىز ايلە برابر استانبولە كىتمەك ايسىتەين گىلر . امىنە خانم :

— بن گىلرم ؛ دىدى كوچوك بك ؛ بن . . .

— پىك اعلا ؛ پىك اعلا . . .

دىيە لافى اوزاتمادى . يالىنى كىلدە يوب آناختارى باباسىنە گوتورە جىگىنى سويلەدى . يالانى ھىچ برى آڭلا . ميوردى . يازم سەعت اىچىدە ھېسنى چىقوب كىتدى . اودە يالىگىز قالىنچە گىنىش بر «اوخ» جىكدى . باشى آچوب جاگىنى چىقاردى ؛ قوللرىنى صوادى . دوغرو طاوان آراسىنە قوشىدى . امىنە خانمك اوغلى مصطفىنىڭ كىتىردىگى ماوزەر روولورنى صاقلادىنى دەلىكەن چىقاردى . تاختا قىلفك اوزرىنە غايت اىنچە و خففى بر توز قونىشىدى . ئوفلەدى . صوڭ درجە مقدس برشى طوتويورمش گېي احترام و محبتدن تىترە يوردى . قىلفك قىاغى آچدى . روولورەرى جىكدى . ماقانىزما سىسىز و دونوق بر ايدىنلقلە پارلاتيوردى . اىنچە دوداقلرىنى اوزاتىدى ؛ ئوپدى ؛ ئوپدى ؛ ئوپدى . بو اوقادار طاتلى ايدى كە . . . امدى ؛ امدى . دوداقلرىنىڭ آراسىدىن دىلىنى چىقاردى ؛ ناملويە دوقوندوردى . اكشى و سىرىن بر طاد دويويوردى . بو سىرىن اكشىلىكەدە ئويلە آڭلا تىلماز بىر لذت واردى كە دىيادە ھىچ بر شىئە بىگىزە تىلە مىزدى .

پىتمىدى

عمر سيف الدين

جلال ساهر

«قدر» مطبعەسى